Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!

Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulu insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administratiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anu 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. seu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 115. Brașovŭ, Miercurĭ, 25 Maiu (6 Iunie) 1888.

Brașovŭ, 24 Maiu st. v. 1888.

Sub impresiunea discursurilorŭ din dieta ungară, prin carĭ corifeii opozițiunei maghiare s'au silitŭ a șterge reulŭ efectŭ ce l'au produsŭ în Francia cunoscutele declarărĭ ale d-lui Tisza, organulŭ d-lui Apponyi, „Budapester Tagblatt", variază tema, că șovinismulŭ și despretuirea străinilorŭ nu se mai potrivesce adĭ pentru Ungaria, care trebue se trăiască în pace cu tote statele culte.

Numita fóiă se felicită, că în privința acésta s'ar semți deja o radicală schimbare în Ungaria, ceea ce ar fi unŭ mare succesŭ alŭ anilorŭ din urmă, deorece, „nimicŭ nu este mai condamnabilŭ la unŭ poporŭ, ca îngâmfarea și șovinismulŭ, precum și despretuirea străinilorŭ și a totŭ ce e străinŭ, care merge mână 'n mână cu șovinismulŭ".

Ca dovadă a schimbării ce s'a severșitŭ în timpulŭ din urmă susține „Bud. Tagbl." între altele, că înainte cu cincĭ-spre-dece anĭ vorbirea din urmă a d-lui Tisza în contra Franciei ar fi fost imposibilă, căcĭ atuncĭ mai bine și-arŭ fi tăiatŭ limba opozițiunalulŭ Coloman Tisza, decâtŭ se vorbéscă unŭ cuventŭ în contra Franciei, orĭ unŭ cuventŭ pentru Germania.

Șovinismulŭ avea înse unŭ înțelesŭ și era de escusatŭ, adauge fóia apponystă — pe câtŭ timpŭ Ungaria era slabă, pe câtŭ timpŭ administrația ei era „asiatică", vorba lui Sennyey; der astădĭ — orĭ câtŭ de putrede arŭ fi multe în statŭ — Ungaria este unŭ factorŭ în Europa, politicii, poeții și industria ei suntŭ respectate în străinĕtate.

Ura în contra străinilorŭ a încetatŭ și entusiasmulŭ cu care a fostŭ îmbrățișată reuniunea de cântărĭ din Viena și primirea cordială ce-o întîmpină adĭ fiecare străinŭ în Ungaria, dovedescŭ, esclamă fóia apponyista, marele progresse ale acestei țerĭ: ura în contra Germanilorŭ a încetatŭ de când cu publicarea alianței cu Germania și acum chiar și cei din stânga estremă accentuéză mereu, că amiciția cu Germania are unŭ prețŭ cu totulŭ deosebitŭ pentru Ungariă; Viena cea „urgisită" începe a deveni érășĭ simpatică și tocmai în dilele aceste se serbéză unŭ felŭ de festivitate de înfrățire: și incidentulŭ cu Francia va fi în curendŭ uitatŭ...

Progressele ce pretinde organulŭ d-lui Apponyi, că le-ar fi făcutŭ Ungurii față cu străinătatea, lăpĕdându-se de șovinismulŭ lorŭ de mai înainte, ni se parŭ însĕ fórte problematice, décă avemŭ în vedere nedisputabilulŭ faptŭ, că niciodată, de când Ungurii s'au aședatŭ pe acestŭ pămentŭ, n'a fost mai mare și mai cumplită îngâmfarea, șovinismulŭ și întoleranța lorŭ în raporturile cu poporele conlocuitore nemaghiare, ca tocmai în dilele nóstre.

Ce le folosesce Ungurilorŭ amiciția dubiósă cu unulŭ seu altulŭ dintre statele străine, décă cu popórele nemaghiare din întru, carĭ formézā două treimĭ ale poporațiunei statului, trăiescŭ în continuă vrajbă și dușmăniă?

De s'a putută vreodată scusa șovinismulŭ unguresců față cu străinii, în raporturile cu proprii concetățenĭ elŭ este și rĕmâne neescusabilŭ ca celŭ mai greu pĕcatŭ, ce'lŭ comite Ungurismulu în potriva umanității și a intereselor sale proprie de consolidare și prosperare.

Are dreptate fóia pestană, când dice, că décă șovinismulŭ va fi și în viitorŭ cultivatŭ de Ungurĭ, ei prin acésta vorŭ contribui numai ca Ungaria se-șĭ perdă buna reputația în Europa.

Dér décă voiesce în adevĕrŭ se sterpéscă acéstă bólă, atuncĭ d-lŭ Apponyi ar trebui se o combată în rădăcina ei aicĭ acasă, nu în raporturile față cu străinătatea.

Pănă cândŭ Ungurulŭ nu va sci se fiă dreptu și echitabilŭ față cu Românulŭ, Slavulŭ și Germanulŭ cu care este avisatŭ a trăi și a munci împreună, sub acelașĭ coperișŭ, pănă atuncĭ puțină speranță este, că va sci respecta cum se cuvine pe vecinii sĕi.

Și de aceea ni se pare, că pretinsa încetare a șovinismului unguresců față cu Germania și cu Nemții, este mai multŭ unŭ resultatŭ alŭ calculului politicŭ momentanŭ, decâtŭ alŭ progresului în cultură, cacĭ la din contră cultura adevĕrată ar trebui se se manifeste înainte de tote în raporturile cu popórele nemaghiare din întru. Și totŭ din causa acésta ne tememŭ, că vorba lui Sennyey despre administrația „asiatică", va fi încă multŭ timpŭ de-o tristă importanță actuală.

Landa unui regimentŭ românescŭ.

Viena, 30 (18) Maiu 1888.

Stimabile Domnule Redactorŭ! Raritate fórte mare a devenitŭ, ca se mai audă și frații noștri câte o vorbă îmbucurătóre și mândră din părțĭ competente, căcĭ rare-sŭ acele ocasiunĭ, când și Românulŭ se póte arăta în splendorea virtuțilorŭ lui frumóse, deră atuncĭ când se oferă asemenĭ ocasiunĭ, Românii de sub sceptrulŭ habsburgicŭ, prin junii lorŭ fii, prin mândrii noștri Românașĭ din armata împĕrătéscă, dau dovedĭ și probe de ajunsŭ atâtŭ despre virtuțile lorŭ militare, câtŭ și despre cele morale și spirituale, demonstrândŭ astfelŭ față cu lumea întregă, că devisa *„Virtus romana rediviva"*, ce odinióră s'a înscrisŭ pe drapelulŭ unui regimentŭ de naționalitate română din partea supremului seu beliduce, în realitate încă de multŭ a devenitŭ și este încă și astădĭ, precum și în vecii vecilorŭ va fi, adevĕratulŭ și neîndoiosulŭ simbolŭ alŭ Românimei întregĭ din monarchia nóstră.

Românașii noștri din armata imperială, carĭ suntŭ în multe chiar superiorĭ altora, nimenui din lume nu stau înapoi în privința virtuțilorŭ militare — de reprensiunĭ, înfruntărĭ și de imputărĭ defavorabile din *părțĭ competente* în genere nu se aude nicĭdecum, căcĭ fiindŭ sîmburele lorŭ de totŭ sănĕtosŭ și rivalisândŭ ei între ei la tote ocasiunile spre a îndestuli pe superiorii lorŭ, nu a pățitŭ rușine cu trupe românescĭ încă nicĭ unŭ comandantŭ împĕrătescŭ. De fire blândĭ, ascultătorĭ și tare aderențĭ față cu superiorii lorŭ, Românașii noștri nicĭ că potŭ fi altfelŭ. Dovadă despre acésta ne suntŭ atâtŭ infinitele esemple de eroismŭ alŭ puilorŭ de smei românescĭ din luptele timpurilorŭ trecute, câtu și în timpŭ de pace recunoscința și îndestulirea, de care descendenții acelorŭ pui de smei au parte totdéuna, când aparŭ înaintea supremului lorŭ beliduce, spre a da probe de vîrtuțile și învĕțăturile lorŭ militare.

Laudă și recunoscință infinită din partea augustului nostru împĕratŭ seceră în dilele trecute și regimentulŭ de infanteriă Nr. 50, regimentŭ transilvanŭ românescŭ cu istorica medaliă pe dindĕrĕtulŭ sĕu, care regimentŭ se află de presentŭ — numai pănă mâne încă — în tabĕra dela Bruck lângă Laita și care și elŭ dovedise și de astădată, precum au dovedit'o totdeauna și tóte celelalte regimente împĕrătescĭ de naționalitate românéscă, că „sîmburele nobilŭ și sănĕtosŭ numai fructe bune și plăcute produce."

Fiindŭ convinsŭ, că orĭ și care Românŭ cu rĕsuflare adevĕratŭ românéscă se intereséză de totŭ ce e românescŭ, bucurându-se și elŭ de tóte acele evenimente plăcute din viéța militară a Românașilorŭ noștri, din causa pré firéscă, că „ostășimea de naționalitate română represintă puterea de viéță a poporului românescŭ" din monarchia nóstră, viu acum, d-le redactorŭ, a vĕ descrie în scurtŭ menționata laudă și recunoscință, ce-o seceră numitulŭ regimentŭ pe câmpiile dela Bruck din partea prea înaltului nostru împĕratŭ în diua de 28 (16) l. c.

Parte din diarele vienese, parte din corespondințe private particulare amŭ înțelesŭ, că augustulŭ împĕratŭ la inspectare neputĕndu-șĭ ascunde marea bucuriă, ce i se vede de pe față, în decursulŭ diferitelorŭ esercițiĭ particulare, adesea esclama, că-i face fórte mare plăcere a pute vede, cu câtŭ de multă linisce și esactitate se esecută tóte evoluțiunile în regimentŭ esprimândŭ chiar de atâtea orĭ și pré înalta sa îndestulire și recunoscință deplină.

Apoi după ce Maiestatea Sa vĕduse tóte, fiindŭ oficerii adunațĭ în fața regimentului concentratŭ cu batalionele în massă, binevoì a-i agrăi cu următórele cuvinte:

„Mĕ bucurŭ fórte tare, că după unŭ „timpŭ atâtŭ de îndelungatŭ*) am putŭtŭ inspecta astădĭ regimentulŭ érășĭ „în detaliu și a'lŭ afla într'o stare atâtŭ „de eminentă, o plăcere de totŭ estraordinară îmĭ causéză, Domnilorŭ, de a „pute esprima a mea prea deplină recunoscință și îndestulire. Atâtŭ esercițiulŭ formalŭ, câtŭ și celŭ în ordine de „luptă m'a îndestulitŭ cu desĕvêrșire: fórte bună și corectă a fostŭ disciplina „de focŭ și dirigiarea focului în diferitele stadii de luptă, și fără vre-o erore „a fostŭ esercițiulŭ formalŭ esecutatŭ „din partea batalionului primŭ."

„Intru adevĕrŭ, tóte mĭ-au causatŭ „o bucuriă profundă și, repetândŭ încă „odată a mea prea deplină recunoscință „și îndestulire, ordonezŭ, sĕ se publice „acésta și soldațilorŭ gregarĭ."

*) Dela 1867, când și atuncĭ era regimentulŭ în Viena.

S'au publicatŭ tote numai decâtŭ și soldațilorŭ și din causa prea plăcutelorŭ evenimente din acea di, generosulŭ lorŭ comandante, prea stimatulu d-nŭ colonelŭ Gaborŭ, lĭ-a datŭ rĕpausŭ pănă la pornirea regimentului din Bruck la Viena.

Fiă-le de bine acestŭ rĕpausŭ Românașilorŭ noștri, carĭ sub sinistrele împrejurărĭ actuale, ei și cu ceilalțĭ colegĭ conaționalĭ ai lorŭ, aprópe singurĭ numai dintre noi Românii suntŭ încă în preferința și plăcuta posițiune de a pute demonstra și representa „puterea de viéță a poporului românescŭ" de sub glorióса dinastiă habsburgică, din care casă și acelŭ mare și neuitatŭ împĕratŭ rĕsărise, care lăsă prin regiunile imperiului sĕu locuite de Românĭ sĕ rĕsune: *„Virtus romana rediviva"*, asecurândŭ deocamdată multŭ pățitului sĕu poporŭ românescŭ, că sub imperiulŭ casei „habsburgice de aci înainte va fi *„Salva Romuli Parva Nepos."*

P. S. Chiar în momentulŭ când finisemŭ cu precedenta scrisóre, mĕ visită unŭ amicŭ, care cetindŭ a mea scrisóre mĭ făcu observarea, că bine era de așŭ fi amintitŭ ceva și despre principele de corónă, care, precum se vorbesce, se fi fostŭ la Bruck anume în onórea regimentului Nr. 50. Se póte și după tóte semnele în asta privință pare a fi lucru de totŭ adevĕratŭ și anume inscenatŭ chiar din partea Maiestății Sale, căcĭ numai decâtŭ după producțiunile numitului regimentŭ, deși mai erau și alte trupe de inspectatŭ, și deși Alteța Sa avea pe diua de 30 l. c. érășĭ a se duce la Bruck, principele de corónă pornise — pe la orele 10 a. m. — spre Viena înapoi, fără a rĕmâne la masa împĕrătéscă, la care erau învitațĭ toțĭ generalii, carĭ se aflau de față la inspectare, apoi pe lângă toțĭ comandanții de regimente și de batalione erau încă și câte trei căpitanĭ de fiecare regimentŭ învitațĭ la masa împĕrătéscă.

La finea producțiunilorŭ regimentului Nr. 50 sĕ se fi adresatŭ principele de corónă către d-lŭ colonelŭ Gaborŭ cu următórele cuvinte: „Gratulezŭ sincerŭ și din tótă inima la resultatele produse și mĕ bucurŭ fórte, că tóte au reușitŭ întru adevĕrŭ atâtŭ de bine și frumosŭ."

De presinte suntŭ în Bruck încă și alte două regimente de infanteria, și anume regimentulŭ Nr. 12 cu centrulŭ de recrutare în Komorn și regimentulŭ Nr. 83 cu centrulŭ de recrutare în Biserica-albă din Banatŭ, care după naționalitate e parte românescŭ și parte sêrbescŭ și nemțescŭ.

Și aceste două regimente sĕ fi seceratŭ lauda și recunoscința prea înaltă, deră sĕ fi rĕmasŭ în asta privință fórte departe de regimentulŭ Nr. 50. Se esiste óre în privința instructiunei chiar atâtŭ de mare diferență între aceste regimente? Sĕ-o credemŭ, seu sĕ nu-o credemŭ?

SCIRILE DILEI.

Episcopulŭ reformatŭ *Szász Domokos* a făcutŭ *visitațiunĭ canonice în Câmpia.* A cercetatŭ anume: Mureșŭ-Ludoșulŭ,

Budiulŭ și Zaulŭ. La M-Ludoșŭ s'a hotărîtŭ ca încă în decursulŭ acestui anŭ se se începă edificarea unei biserici și case parochiale reformate. In Budiu de asemenea este în lucrare ridicarea unei biserici reformate. In Zau s'a sĕvîrșitŭ prin numitulŭ episcopŭ sânțirea unei nouĕ biserici reformate, ceea ce fŭ și scopulŭ principalŭ alŭ acestei visitațiuni. Ca unŭ momentŭ de bucuria amintesce „Kolozsvár“, că comunitățile românesci gr. cat. din Budiu și Zau au bineventatŭ și ele pe archiereulŭ reformatŭ sub conducerea preoțilorŭ lorŭ, ceea ce — dice „K.-r.“ — ilustreză în modŭ interesantŭ aserțiunea gazetelorŭ române, că întregŭ poporulŭ românŭ s'ar ține de „tabĕra lorŭ cea plină de ură“. — Mai adaugemŭ, că episcopulŭ reformatŭ Szasz Domokos a hotărîtŭ sĕ facă o „visitațiune canonică“ la Abrudŭ, unde de 42 de ani n'a mai călcatŭ piciorŭ de archiereu reformatŭ.

Scimŭ, că episcopulŭ Szasz Domokos este unulŭ din cei mai incarnați propagatori ai maghiarisării, ceea ce resultă și din împrejurarea, că ținta spre care își îndreptă visitațiunile sale canonice suntŭ comunele românesci. Românii noștri sĕ bage bine de sémă ce felŭ de „visitațiuni canonice“ suntŭ acestea.

* *

D-lŭ *P. Rotariu*, Redactorulŭ „Luminătorului“, declară în ultimulŭ numĕrŭ alŭ foii sale, că — din lipsa mijlócelorŭ materiale necesare pentru regulata apariția a foii, precum și din motive de altă natură, privitóre la luarea unorŭ mĕsuri pentru asigurarea durabilă a esistenței, eventualŭ a unei schimbări necesare în redacțiunea numitei foi — *se vede silitŭ a suspinde edarea „Luminătoriului“ până in 3 Iulie a. c.* D-lŭ Rotariu spune, că unii din abonenții sĕi restanțieri nu și-au plătitŭ taxa de abonamentŭ nici după *indecite provocări*. Invită tot-odată pe amicii și părtinitorii fóiei sale, ca până la 3 Iulie sĕ fixeze o di pentru o convenire și consultare confidențială în causa acésta. — E durerosŭ, că și Bănățenii manifestă atâta indolență față cu pressa română. Ar fi tare de doritŭ, ca Românii sĕ-și tragă odată sémă de multele greutăți ce le întimpină pressa română, mai vêrtosŭ în timpulŭ de adi, și sĕ nu întârdiă a-i da ajutorulŭ de lipsă.

* *

Din incidentulŭ scumpirei tabacului, suntemŭ informați, că mai mulți individi din clasa inteligentă a societății brașovene *s'au hotărîtŭ a se lăsa de fumatŭ*. Unii din aceștia, ómeni alteum de etate și vechi adoratori ai ierbii nicotiane, încă dela 1 Iunie, diua scumpirei tutunului, s'au abstinutŭ cu desevîrșire dela fumatŭ.

* *

Dela 1 Ianuarie până în 28 Maiu a. c. s'au estradatŭ din comitatulŭ *Turda-Arieșŭ* 59 de pașapórte pentru libera trecere în România. Focuri s'au întêmplatŭ în 20 comune, causândŭ o pagubă de 4229 fl. 60 cr., dintre cari 1840 fl. au fostŭ asigurați. In cassa comitatului au incursŭ, afară de banii orfanilorŭ, 61,770 fl. 82 cr. până la finea lui Aprilie. Orfani au fostŭ 8187 sub 89 de tutori. Tineri obligați la servițiulŭ militarŭ au fostŭ 3195, dintre aceștia au fostŭ assentați 421.

* *

Dela 1 Iunie a. c. circulă, precum scimŭ, două trenuri între *Brașovŭ* și *Bucuresci*. Unulŭ plécă diminéța la 5 óre 37 minute. — Dumineca trecută au începutŭ sĕ circule între *Bucuresci-Sinaia* și *Predealŭ* trenurile române de plăcere cu-o reducțiune de 50%. Aceste trenuri vorŭ circula numai Duminecile și în sĕrbătorile anume determinate de cătră direcția.

* *

Referitoriu la *valórea secerișului din anulŭ trecutŭ, 1887*, găsimŭ în datele statistice, publicate de guvernulŭ din Pesta, următórele: Valórea totală se prețuesce la 979,220.015 fl., din cari anume pentru grâu, secară, orzŭ, ovĕsŭ și rapiță se vin 460.1 milióne de florini; éră 319.8 mil. fl. pentru recólta mai tardiă, precum cucuruzŭ, fasole, mazere, tutunŭ, napi, măzăriche, cânepă, inu, fênŭ, cartofi și altele. Venitulŭ brutŭ după jugerulŭ catastralŭ a fostŭ 37.73 fl. — Din cele 20.671,600 jugere catastrale pămêntŭ cultivatŭ, sĕmĕnătura s'a nimicitŭ de pe 459,381 jugere, anume 42,25 procente prin eșirea apelorŭ, 27.56 prin uscațiune, 24.53 prin grindină, (peatră). 2.60 prin insecte, 1.45 prin gerŭ, 0.22 prin rugină (roșéța), 0.99% prin alte isbiri elementare. Tótă dauna causată prin aceste loviri se prețuesce cam la 18 milióne florini, dintre cari 6.49 procente pică pe grâne și 4.40% pe cucuruzŭ.

* *

In interesulŭ adevĕrului și pentru salvarea numelui bunŭ a tinerei fete din Șcheiu, *Maria Vlășceanu* suntemŭ rugați a declara, pe basa sentinței judecătoresci ce ni s'a comunicatŭ, că a fostŭ cu totulŭ nefundată învinovățirea de furtŭ ridicată contra ei din partea locuitorului Furnică D. Paraschivă. In urma minuțióselorŭ cercetări făcute, nevinovăția fetei fŭ constatată și din partea tribunalului r. din Brașovŭ.

Inmormêntarea lui Iacobŭ Bologa.

Sibiiu, 1 Iunie 1888 st. n.

Nimicŭ nu este eternŭ pe acéstă planetŭ ce-lŭ numimŭ „*pămêntŭ*“, decâtŭ noțiunea eternității, încă nedefinită de nimenea. In decursulŭ acestorŭ nenumĕrate episode, pe cari noi ne-amŭ dedatŭ a le numi secule și decenii, ce se pierdu fără întrerupere în abisulŭ eternității, sosesce pentru fiecare poporŭ, pentru fiecare generațiune și pentru fiecare individŭ născutŭ din femeă, unŭ timpŭ, în care viéța nu este decâtŭ unŭ lungŭ șirŭ de perderi durerose a totŭ ce au iubitŭ și au avutŭ mai scumpŭ.

O astŭ-feliu de perdere a suferitŭ și națiunea nóstră prin mórtea multŭ meritatului și neuitatului bărbatŭ *Iacobŭ Bologa*, la a cărui înmormêntare amŭ asistatŭ astădi.

Nu mĕ simtŭ chiămatŭ și nici nu este încă timpulŭ sositŭ a pute apreția din destulŭ și fără preocupare meritele și titlurile ce și-a câștigatŭ ilustrulŭ reposatŭ în decursulŭ lungei sale vieți la recunoscința necontestabilă a națiunei și bisericei sale, alŭ cărui fiu și apĕrătorŭ devotatŭ a fostŭ din tinerețe și până în ultimile sale momente.

Ori-cine a cunoscutŭ și a venitŭ în contactŭ mai de aprópe cu *Iacobŭ Bologa*, fără distincțiune de naționalitate sĕu posițiune socială, trebue sĕ recunóscă, fără nici o reservă, că avuse a face cu unŭ bărbatŭ distinsŭ, luminatŭ, bravŭ și de o rară corectitate în purtarea sa. Urmândŭ maximei „*festina lente*“, ce pare a fi presidatŭ la tóte decisiunile și faptele sale, și ajutatŭ de unŭ temperamentŭ fericitŭ și domolŭ, dênsulŭ era contrarŭ pronunțatŭ aluorŭ-cărei precipitări, alŭ luptelorŭ și inamicițiilorŭ passionate, dér odată decisŭ pentru ceva, nimicŭ nu-lŭ putea abate din calea sa, și se angaja fără pregetŭ cu tótă ființa, cu tótă virtutea și puterea caracterului sĕu anticŭ pentru causa, alŭ cărei apĕrătorŭ și susținĕtorŭ se decisese a fi. *Iacobŭ Bologa* n'a putŭtŭ fi nici-odată *intimidatŭ* prin consecențele faptelorŭ și ale principielorŭ sale, fiind-că ele erau totŭ-déuna *leale și juste*. Elŭ nu iubea sgomotulŭ de stradă, desprețuia ori-ce reclamă deșértă, nu se impunea nici-odată, dér nici nu refusa a 'și împlini cu tótă seriositatea posițiunei sale loculŭ unde era pusŭ sĕu chiematŭ. Când vedea, că nu póte împăca estremele prin intervenirea sa blândă și plină de bunăvoință, atunci se retrăgea fără rancună și supĕrare, continuându-și lucrarea sa în tăcere înpreună cu amicii sĕi iubiți și cu consoții sĕi de principii. Biografulŭ ilustrului rĕposatŭ precum și istoriculŭ va întêlni multŭ simpatica lui figură aprópe la tóte acțiunile mai însemnate ale vieței nóstre politice și de cultură dela 1848 încóce.

Că acelŭ bărbatŭ, care a purtatŭ în viéță numele de *Iacobŭ Bologa*, a fostŭ unŭ personagiu distinsŭ, stimatŭ și iubitŭ ni-a aprobatŭ serbarea imormêntărei sale, a cărei descriere mĕ voiu încerca a o face aici în liniamente *al fresco*.

Imormêntarea a fostŭ fixată pe Vineri 1 Iunie st. n. la 3 óre p. m. Deja cu o óră mai înainte unŭ publicŭ estraordinarŭ de numerosu, ce se recrutase din tóte păturile locuitorilorŭ de prin Sibiiu și giuru, — fiindŭ tocmai di de tĕrgŭ de sĕptĕmână — începuse a se îndesa în jumĕtatea de josŭ a stradei Cisnădiei și în piața cea mare. In spațiósa curte dela locuința decedatului se rădicase la diadulŭ din fundŭ unŭ baldachinŭ îmbrăcatŭ în materiă négră sub care era aședatŭ unŭ tronŭ, pe care avea sĕ-lŭ ocupe în totŭ decursulŭ funerarielorŭ Escelența Sa Inaltŭ Preasfințitulŭ metropolitŭ *Mironŭ Romanulŭ*, care a onoratŭ rĕmășițele pămêntesci ale distinsului rĕposatŭ celebrândŭ în persónă, încungiuratŭ de asistenții clerului mai înaltŭ atașatŭ pre lângă curtea metropolitană, între cari se aflau prea cuvioșia sa părintele archimandritŭ *Dr. Il. Pușcariu* și protosincelulŭ *Nicanorŭ Frateșŭ*, totodată și secretarŭ metropolitanŭ, precum și protopopii și diaconii locali.

După terminarea servițiului ritualŭ sicriulŭ, simplu dér elegantŭ, ce era acoperitŭ de flori și cununi, fŭ rădicatŭ din locuință și dusŭ în curte, pentru de a fi aședatŭ pe unŭ catafalcŭ ce se afla înaintea baldachinului metropolitanŭ.

Curtea, ce era așternută cu érbă verde, ca și unŭ covorŭ naturalŭ, era plină de mulțimea ómenilorŭ ce representau elita societății din Sibiiu, fără distincțiune de naționalitate. Aci se afla societatea română, deputațiunile venite din comunele dimprejurŭ, o mulțime de preoți, delegați trimiși *ad hoc* din Brașovŭ, Blașŭ, Abrudŭ și alte localități, canonicii *Vestemeanŭ* și *Moldovanŭ* din Blașŭ, primarulŭ Sibiiului, directorulŭ poliției și mulți alți representați ai dicasterielorŭ civile și din clerŭ, precum și ai garnisónei militare din locŭ de diferite arme și grade. Pe coridorulŭ ce se întinde împrejurulŭ locuinței defunctului luaseră locŭ elevele interne și esterne ale școlei civile de fete a „Asociațiunei transilvane“, împreună cu personalulŭ de direcțiune și guvernante, ca totŭ atâți crini ce plângeau perderea celui mai blândŭ, iubitorŭ și ocrotitorŭ părinte grădinarŭ alŭ lorŭ.

Nu'mi este cu putință și nici spațiulŭ nu mĕ iértă a intra mai în detaliu în privința marelui și distinsului publicŭ ce se adunase la acelŭ locŭ de doliu, ca sĕ dea onorurile din urmă unui multŭ regretatŭ bărbatŭ românŭ.

La finea prohodului, în decursulŭ căruia cântările au fostŭ esecutate de cătră corulŭ seminariului „*andreianŭ*“ sub conducerea d-lui profesorŭ Dum. Cuntanŭ, își deschise vocea de oratorŭ bisericescŭ d-lŭ asesorŭ consistorialŭ *Zacharia Boiu* pentru ca prin o cuvêntare bine stilisată și frumosŭ vorbită în decursŭ de aprópe o 1/2 óră se comunice publicului ascultătorŭ cele mai principale date biografice din viéța lui *Iacobŭ Bologa*, din cariera sa și sĕ enumere meritele sale neperitóre ce și le-a câștigatŭ pentru patria, națiunea și biserica sa.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Jocuri de petrecere.

Când era băeți mulți, ei se juca de-a „uuuuu.... ce-ai mâncatŭ“? Se alegea mai întâiu unu, care trebuia sĕ întrebe, éră ceilalți se aședa, câtŭ era de mulți, unu după altu, unu la spatele celuilaltŭ. Și după-ce se aședa cu toții, cine era de întreba, începea sĕ-i ocolăscă făcendu felŭ de felŭ de schimonosituri, ca sĕ-i facă sĕ ridă și cu amêndouĕ palmele împreunate puse la gură dicea mereu, uuuu... Și după-ce îi ocolea odată ori de mai multe ori, se oprea în fața celui dintâiu și îlŭ întreba: „uuuu... ce-ai mâncatŭ?“ éră acela trebuia sĕ rĕspundă: „pită cu colacŭ“. Trebuia sĕ se ție tare ca se nu ridă când rĕspundea, pentru-că decă era de rĕspundea fără sĕ ridă de locŭ, atunci cine întreba îi dicea: „ângerŭ curatŭ“; éră de rîdea, de nu-și putea ține risu, îi dicea: „dracŭ împelițatŭ“. Isprăvia cu celŭ dintâiu și éră ocolea și îlŭ întreba pe celŭ ce venea după elŭ și așa îi lua pe rîndŭ pe toți, unu câte unu, și care draci, care ângeri: dér mai mulți draci, pentru-că acuma mai era pe delături, de-i făcea sĕ ridă, mai era și cei de scăpase, și mai alesŭ de era draci împelițați. După-ce isprăvia cu toții, toți dracii trebuia sĕ trecă prin șireagŭ. Se lua câți eșise ângeri și se aședa în două șiruri și prin mijlocŭ lăsa drumŭ de trecea dracii unu câte unu; éră când trecea, câți era ângeri îi batea cu pălăriile ori cu căciulele de-i tăbăcia și nu-i lăsa până nu trecea fite-și care dracŭ de câte trei ori. Câte unu scăpa mai lesne, pentru-că era și pe 'nșelate, de trecea iute și pe nebăgate de sémă.

Decă li se ura cu asta începea altŭ jocŭ, se juca „de-a petrecu“: dicea: „hai sĕ ne jucămŭ de-a petrecu“. Se aședa unu din ei josŭ și altu lângă elŭ sta și îlŭ păzia ca sĕ nu i-i la cineva căciula din capŭ. Decă i-o lua, i-o mâna cu piciórele și celŭ de păzia trebuia sĕ alerge sĕ i-o scape, că de nu i-o scăpa, i-o totŭ ducea, până se sătura, ori până i-o rupea. Eră decă i-o scăpa, pe care îlŭ atingea cu ea până a nu ajunge la țĕlŭ, acela trebuia sĕ șédă elŭ josŭ.

Dér petrecu era și într'altfelŭ și decă se sătura de ăsta, dicea: „hai sĕ ne jucămŭ altfelŭ“. Se alegea doi inși de ședea josŭ pe pămêntŭ, unu în fața altuia și cum ședea, întindea unu spre altu piciórele, și cum le întindea le rĕschira câtŭ putea din ce în ce mai multŭ și ceilalți săria peste ele: ori punea piciórele unele peste altele de săria ceilalți peste ele în susŭ, și cine nu putea sĕ sară, de da prin mijlocŭ, ori cine atingea, când era de săria în susŭ, trebuia elŭ sĕ șadă josŭ, ori de se juca ómenii de-a petrecu și era pe bani, atunci plătia.

Ómenii când era mai mulți se juca în stoborŭ (uluci); era creițari de câte doi, mai subțiri, de da în stoborŭ cu ei, și da câți vrea sĕ se jóce. Avea și o mĕsură, unŭ paiu, ori unŭ bățŭ, și cine da cu creițaru lui aprópe de unu din celŭ de josŭ, de era câtŭ era mĕsura de aprópe, acela câștiga.

Altădată se juca ómenii și în cuțiteașe, că altădată fite-și care omŭ purta la brîu técă și în técă avea unŭ cuțitŭ și o furculiță cu două córne lungi și drepte. Se lua două scândurele și se punea departe una de alta după câtŭ se 'nvoia. Unii avea scânduri făcute anume, de dicea când vrea sĕ se jóce: „mergi, du-te de adu scândurelele“. Și scândurelele era așa că le înfigea o țiră în pămêntŭ, de sta cam plecate. Și cum era mai mulți ómeni, unii trecea de o parte, la o scândură și alții de alta la cealaltă, și arunca pe rîndŭ cu cuțiteașu ori cu furculița în scândură, de ici colo, și de colo ici, și cine arunca de înfigea în scândură, acela câștiga.

Când era fete mai multe de se juca numai ele ori cu neveste ori și cu ómeni atunci se juca „de-a briciu“. Se punea mai ântêiu țĕlŭ o piatră ori două, una lângă alta, și apoi una din fete batea briciu și îlŭ bătea cu maiu de rufe. Briciu era o bucată de bățŭ mai grosŭ ca pe degetŭ și totŭ cam așa de scurtŭ și retezatŭ cu toporu. Fetele celelalte trebuia sĕ stea „la móră“ ca sĕ-lŭ prindă și îlŭ prindea în surțŭ și cine-lŭ prindea până nu „mânca pămêntŭ“, adecă din bătute, ori decă nu-lŭ prindea de susŭ, cine putea sĕ nemeréscă cu elŭ în maiu, care se punea ca țĕlŭ înaintea pietrilorŭ, acela se ducea de bătea elŭ briciu, până îlŭ scotea și pe elŭ altu și totŭ așa se juca până se sătura.

Până ce se petreceau acestea în curte, la pórtă, unde la drépta se postaseră în spalirŭ clericii seminarialĭ, se aşedară pe unŭ carŭ separatŭ de celŭ mortuarŭ, cele 33 cunune din florĭ naturale şi artificiale, una mai frumósă ca cealaltă, împodobite cu fonte (panclicĭ) din care unele fórte scumpe, purtândŭ inscripţiunile următóre, şi anume:

1. „Tinerimea din Sibiiu. 1 Iunie 1888, lui I. Bologa", moire antique cu aurŭ. 2. „Corpulŭ funcţion. „Albinei" în semnŭ de profundă veneraţiune d-lui Iacobŭ Bologa, preşed. institut de creditŭ şi de economii". Sibiiu în 1 Iuniu 1888, atlasŭ negru cu aurŭ 3. „Institut de creditŭ şi economii „Silvania", marelui bărbatŭ I. Bologa", moire rosa cu aurŭ. 4. „Instit. de creditŭ „Furnica" multŭ merit. Iacobŭ Bologa", moire albŭ cu aurŭ. 5. „Naţionalistului devotatŭ şi patriotului nealteratŭ I. B. adêncŭ stimătorulŭ nemângăiatŭ N. F. Negruţŭ" lyra de florĭ albe cu funtă estraordinarŭ lată şi lungă, albastru deschisŭ cu aurŭ. 6. Dela despărt. Assoc. trans.: „P. l. s. c. p. r. XXI Seghişóra" moire antique alb. 7. „Merit. preş. alŭ Assoc. prea merit. bărbatŭ românŭ", despărţ. alŭ X. inteligenţa română Clujană lui I. B." morantique. 8. „Funcţionarii filialei multŭ regretatului preş." atlas albŭ. 9. „Iubit. şi neuit. I. B. familia Petricŭ" moire antique, negru cu aurŭ. 10. „Multŭ merit. bărbatŭ I. B. familia Popescu" moire albŭ. 11. „Familia Paraschivu, multŭ iubit. unchiu", moire albŭ. 12. „Despărţ. XI. „Şimleulŭ Silvaniei" alŭ Assoc. trans. multŭ meritatului patriotŭ I. B." moire vênatŭ. 13. „Despărţ. alŭ VIII. „Alba Iulia", merit. vicepreş. alŭ Assoc. trans." rips albŭ. 14. „Neuitatului sĕu amicŭ I. B. episcopulŭ Meţianu" atlasŭ albŭ. 15. „Comit. paroch. gr. or. Sibiiu-Cetate fostului sĕu preşed. I. B. 30 Maiu 1888" moire alb. 16. „Vechiului sĕu amicŭ Dr. Aurel Maniu" moire negru. 17. „Scóla de fete a Assoc. multŭ regret. vice-preş. I. B." 1 Iuniu 1888" moire negru. 18. „Mecenatului lit. şi cult. popor. rom. în semnŭ de profundă stimă familia Sorescu" moire vênĕtŭ. 19. „Comit. Assoc. trans. ilustr. şi neuit. sĕu vice-preş." 20. „Familia Dunca" moire negru. 21. „Neuit. vice-preş. alŭ Assoc. despărţ. Reghin. preş. Albinei I. Bologa „Mureşana" albŭ cu aurŭ. 22. „Dist. bărb. alŭ Rom. în semnŭ de prof. vener. familia Ghib" moire antique alb. 23. „Distinsului bărbatu şi neuitatului amicŭ I. B. familia Cosma" moire alb. cu aur. 24. „Multŭ merit. şi fund. în semnŭ de recunoscinţă, banca de asigurare „Transilvania" moire albastru cu aurŭ. 25. Multŭ regret. preş. alŭ instit. funcţionarii filialeĭ „Albina" albă. 26. Preşedintelui sĕu I. B. „Albina" instit. de creditŭ şi economii" negru. 27—28. S'au depus prin 2 vĕduve din poporŭ 2 cununĭ fără inscripţiă. 29—33. Din partea familiei (cincĭ cununĭ.)

*

La 5 óre precisŭ conductulu, de care mai imposantŭ arareorĭ se póte vedea pe aci, se puse în mişcare spre loculŭ de rĕpausŭ traversândŭ piaţa cea mare, ce era mai plină de publicŭ.

Privitŭ dintr'unŭ punctŭ fics, conductulŭ a duratŭ celŭ puţinŭ 20 minute, aşa de mare era cortegiulŭ ce urma rĕmăşiţelorŭ pămêntesci ale lui *Iacobŭ Bologa*.

La mormêntulŭ familiarŭ din cimitirulŭ gr. or. alŭ suburbiului de josŭ, îlŭ nemeri sórtea de Niobe şi de astădată pe venerabilulŭ nostru publicistŭ şi academicianŭ d-lŭ *George Bariţŭ* ca cu voce adêncŭ mişcată şi înecată de lacrimĭ sĕ îşĭ ia adio pentru totdéuna în numele sĕu dela celŭ mai intimŭ şi iubitŭ alŭ sĕu amicŭ personalŭ şi frate de luptă, cum şi în numele *„Associaţiunei Transilvane"* şi alŭ *„Consiliului de Direcţiune al institutului de creditŭ şi de economii „Albina."* In urmă mai pronunţă unŭ scurtŭ şi bine simţitŭ discursŭ junele profesorŭ *Dr. P. Spanŭ* în numele junimei române.

D'abea se astrucă sicriulŭ în mormêntŭ şi începu a se vĕrsa o plóie mănósă din norii deşĭ şi grei.

*

Aşa decurse şi se termină acésta solemnitate funebră, ce se înscenă în modŭ spontaneu, démnă de memoria celui reposatŭ şi de societatea în mijloculŭ căreia a crescutŭ, a lucratŭ, a iubitŭ şi a îmbĕtrânitŭ. Graţiă organismului sĕu robustŭ şi puternicŭ, *Iacobŭ Bologa* n'a suferitŭ cu anii uscându-se, ci a cădutŭ asemenea unui stejarŭ puternicŭ tăiatŭ de securea timpului. Acésta a şi fostŭ dorinţa sa de repeţiteorĭ esprimată, mai clarŭ când vorbea cu cei intimi ai sĕi, despre miseriile actuale ale vieţei nóstre politice şi sociale inveninate de virusulŭ ómenilorŭ noştri fără de pietate. — elŭ, care trăia aşa de bucurosŭ liniştitŭ şi veselŭ şi care în tótă viéţa sa a urmatŭ regulei *„a nu fi cu niminea aşa intimŭ, ca sĕ nu te poţi strica cu elŭ, şi a nu te strica cu niminea până la acelŭ gradŭ ca sĕ nu te mai poţi împăca."*

Da sĕ o spunemŭ fără sfială, *Iacobŭ Bologa* a suferitŭ de vreo doi anĭ sufletesce fórte intensivŭ pentru că era desamăgitŭ, măhnitŭ, şi disgustatŭ până în adênculŭ inimei din causa loviturilorŭ ce i le au aplicatŭ directŭ şi indirectŭ antagoniştii sĕi.

Camilu.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Budapesta, 5 Iunie. Camera deputaţilorŭ a primitŭ darea pe spirtŭ şi în desbaterea specială. Astădĭ se încheiă prima sesiune a dietei, mâne se va deschide a doua.

Parisŭ. 5 Iunie. (Şedinţa camerei). Generalulŭ *Boulanger* a presentatŭ camerei propunerea privitóre la *revisiunea constituţiunei,* cerêndŭ urgenţa. Dênsulŭ a datŭ cetire motivelorŭ, criticândŭ pe miniştri, carĭ cu banii visteriei caută a-şĭ păstra voturile alegĕtorilorŭ. (Reprobărĭ sgomotóse.)

Preşedintele provócă pe Boulanger sĕ-şĭ retragă cuvêntulŭ.

Boulanger protestéză în contra insinuărei, că elŭ ar fi voitŭ sĕ atace pe fostii sĕi colegĭ. Apoi întrébă, décă mai este de lipsă unŭ preşedinte alŭ Republicei? Crede că Francia póte sĕ se lipséscă de elŭ. Reconstruirea Franciei pe nouĕ base ar fi cea mai bună garanţiă a păcii. Camera actuală însĕ nu póte da ţerii constituţiunea de care are trebuinţă.

După unŭ şirŭ de scene şi incidente turbulente şi sgomotóse ministrulŭ-preşedinte *Floquet* se urcă pe tribună şi într'unŭ discursŭ fulminantŭ combate cererea de urgenţă a lui Boulanger şi respinge revisiunea în sensulŭ, în care o înţelege generalulŭ.

Camera cu 377 contra 186 voturĭ a protestatŭ în contra urgenţei şi a decisŭ ca vorbirea ministrului-preşedinte Floquet *sĕ fiă afişată în tótă Francia.*

Debutulŭ de adĭ alŭ generalului Boulanger a datŭ nascere unui tumultŭ în cameră, ca şi care de decĭ de anĭ nu s'a mai pomenitŭ.

DIVERSE.

Mărimea Londrei. Capitala Angliei are o suprafaţă de 700 milurĭ pătrate, cu 5 milióne locuitorĭ, dintre carĭ 100 mii suntŭ străinĭ din tóte părţile lumei. Totŭ la 5 minute se întêmplă o nascere, la 8 minute unŭ casŭ de mórte. Pe stradele Londrei, carĭ se potŭ percurge în 2800 óre, se întêmplă peste di, calculŭ de mijlocŭ, şépte nenorocirĭ prin călcărĭ de trăsurĭ. Poporaţiunea cresce pe di cu 123 persóne, pe anŭ cu 45,000. Registrele poliţiei arată 117.000 criminalĭ ordinarĭ şi pe fiăcare anŭ se denunţă la judecătorii câte 38,000 beţivĭ.

NECROLOGU.

Simeonŭ Popŭ, parochŭ gr. cat. în Luna şi viceprotopopulŭ Arieşului ca soţŭ, Emiliu, Emilia, Iustinŭ şi Mariţa ca pruncĭ; Iustina Popescu născ. Bariţiu cu soţulŭ sĕu Vasiliu Popescu parochŭ gr. cat. în Jucŭ; Regina Petruca născ. Bariţiu preotésă vĕduvă ca surorĭ; Victorŭ Bariţiu proprietarŭ în Abrudŭ ca frate: Georgiu Bariţiu, membru alŭ Academiei române din Bucurescĭ; Octaviu Bariţiu, profesorŭ în Năsĕudŭ: Iosifu Bariţiu, proprietarŭ în Petridŭ, ca unchĭ: Veronica Popŭ născ. Bariţiu preotesă în Molosigu, ca mătuşă; Paulŭ Medanŭ, oficialŭ reg. în pensiune; Ioanŭ Sĕrbu, parochŭ gr. cat. în Siciu în Silvania: Ioanŭ Găbudeanu, parochŭ gr. cat. în Filea de josŭ ca cumnaţĭ, în numele lorŭ şi alŭ numeroşilorŭ consângenĭ, amicĭ şi cunoscuţĭ cu inima pĕtrunsă de durere anunţă repausarea soţiei credincióse, respective mamei duióse, sororei dulce, nepótei şi cumnatei iubite **Maria Popŭ**, născ. **Bariţiu** întêmplată în 30 a lunei curente st. n. după prândŭ la 2 óre în urma îndelungatelorŭ şi grelelorŭ suferinţe, în anulŭ alŭ 37-lea alŭ etăţii şi alŭ 18-lea alŭ fericitei sale căsĕtorii.

Rĕmăşiţele sale pămêntescĭ se vorŭ aşeda spre repausulŭ eternŭ în cimiteriulu gr. cat. din locŭ în 2 Iuniu, după prândŭ la 2 óre.

Luna, 31 Maiu 1888.

Fiă-i memoria binecuvêntată!

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 5 Iunie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.44	Vênd.	8.46
Argintŭ românescŭ .	„	8.40	„	8.44
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.—	„	10.02
Lire turcescĭ . . .	„	11.30	„	11.35
Imperialĭ	„	10.30	„	10.35
Galbinĭ	„	5.88	„	5.90
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	107.—	„	108.—
Discontulŭ . . .		6½—8% pe anŭ.		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Iunie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	97.90
Renta de hârtiă 5%	85.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.10
Bonurĭ rurale ungare	105.30
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	123.25
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.60
Renta de hârtiă austriacă	78.95
Renta de argintu austriacă	80.45
Renta de aurŭ austriacă	109.50
Losurĭ din 1860	136.25
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	866.—
Acţiunile băncei de creditu ungur. .	283.—
Acţiunile băncei de creditu austr. .	284.20
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.01
Mărcĭ 100 imp. germane	61.95
Londra 10 Livres sterlinge	126.40

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 21 Maiu st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	90—	91.—
Renta rom. amort. 5% . . .	92.—	92.½
Renta convert. 6%	89.—	90.—
Impr. oraş. Buc. 10 fr. . . .	35.—	38. -
Credit fonc. rural 7% . . .	105.—	106.—
„ „ „ 5% . . .	89.¾	70.¼
„ „ urban 7%	107.—	107.¾
„ „ „ 6%	98.—	99.—
„ „ „ 5%	85.½	86.—
Banca naţ. a Rom. 500 Lei. .	945.—	760.—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . . .	220.—	225.—
Ac. de asig. Naţională. . . .	—.—	—.—
Aurŭ contra bilete de bancă .	15.¾	16 —
Bancnote austr. contra aurŭ. .	2.—	2.2—
Aurŭ contra argintŭ sĕu bilete	16.—	16.¾
Florinŭ valóre austriacă . . .	2.01	2.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

De pe când însera, fetele şi ficiorii şi ómenii şi muierile începea sĕ se mai strîngă pe acasă. Băeţii totŭ mai rĕmânea de se mai juca şi se juca mai alesŭ „de ascunsele",*) de se numĕra: Unica, dóĭca, treĭca, pàtrica, cinca, linga, socàta, bocâta tàngel, bànghel, bùf şĭ-ùn bùr-dùf, şi cine era de nu eşia, trebuia „sĕ se facă" éră ceilalţĭ sĕ se ascundă şĭ-apoi se ducea de-i căuta şi pe cine-lŭ prindea mai 'nainte de a fi ajunsŭ la „locŭ" şi de a fi scuipatŭ, acela se făcea.

Da jocurĭ era multe, de cine le mai şcie, că se mai juca şi „de-a ţurca", se juca şi „în capre" (arşice şi mai alesŭ se juca în pilă (minge).

Pila o făcea din pĕrŭ de vacă orĭ de calŭ, pe care îlŭ strîngea primăvara când năpârlea vitele. Băeţii se ducea şi le ţĕsela şi după-ce-şĭ aduna pĕru de ajunsŭ se ducea cu elŭ la vale şi cu săpunŭ şi muia pĕru bine în apă şi apoi începea sĕ-lŭ săpunéscă şi îlŭ săpunea bine şi îlŭ strîngea bine în mână şi îlŭ făcea gogoneţŭ ca pila şi după ce-lŭ făcea bine îlŭ punea de se usca şi atuncĭ pila era gata.

Alţii şi mai alesŭ fetele îşĭ făcea pilă de sdranţe de le lega bine cu sfóră, că de nu le lega bine, se desfăcea uneorĭ pila în jocŭ când o bătea, de rîdea cu toţii. Nu prea era mai nainte vreme aşa ca acuma, pile de piele făcute de cismarĭ şi cusute bine: atuncĭ nu se prea scia.

In pilă se juca într'o grămadă de felurĭ: orĭ „de-a bătutele", orĭ „în focŭ", orĭ „în găurele", orĭ „de-a usele", orĭ „de-a lunga" şi altele.

De-a „bătutele"*) se juca mai alesŭ ómenĭ şi muierĭ şi fete şi feciorĭ. Jocu era orĭ în şése, orĭ în optŭ inşĭ; patru era „în gaură", eră ceilalţĭ, doi orĭ patru, era „afară" de da pila. Mai ântêiu se alegea totŭ părechĭ şi apoi arunca ceva în susŭ ca sĕ vadă cine e în gaură şi cine afară. Din cei patru carĭ se dicea că suntŭ în gaură, fite-şĭ care îşĭ caută câte unŭ băţŭ orĭ câte o beteală cu care bătea pila şi după-ce-şĭ găsia, îşĭ săpa cu ea o gropiţă în pămêntŭ aşa că ei cum era patru făcea şi patru găurĭ în patru colţurĭ cam de câte cincĭ paşĭ în lungŭ departe una de alta, şi fie-care din cei din gaură trebuia sĕ stea cu călcâiulŭ dela unŭ piciorŭ în acea gropiţă, pentru-că décă nu sta, din cei de afară îi punea pila în ea şi atuncĭ era scoşĭ din gaură. In găurile de pe o parte intra o păreche şi se aşeda faţă în faţă: cealaltă păreche intra în găurile de pe cealaltă parte şi éră faţă în faţă: cei de afară se aşeda între ei unu icĭ şi altu colo, orĭ de era în optŭ doi icĭ şi doi colo: ⊂ ⊃ Unu din cei de afară lua pila ⊂ ⊃ şi o da la unu din gaură, care era în faţa lui, şi când i-o arunca, acela trebuia sĕ-o lovéscă, şi décă o lovea trebuia sĕ se apropiă de celălaltŭ cu care era păreche, sĕu se viă acela la elŭ şi se bată de trei orĭ beţele cu care bătea pila, şi după ce bătea fugea iute la locŭ de punea piciorulŭ în gaură ca sĕ nu-i pună pila. De obiceiu celŭ din partea unde căduse pila nu prea îşĭ lăsa locu, ci venea celălaltŭ la elŭ de bătea una, douĕ, trei. Uneorĭ nu putea sĕ lovéscă pila bine sĕ o ducă departe, ci numai o atingea de cădea totŭ acolo şi cei de afară o lua iute încâtŭ ceilalţĭ nicĭ n'avea vreme sĕ bată. Şi cei de afară le dicea sĕ bată şi începea sĕ plimbe pila dela unu la altu, că nu o putea ţine în locŭ, şi décă putea sĕ bată fără sĕ le pună pila, bine, de nu trebuia ei se mergă afară şi sĕ lase pe ceilalţĭ în gaură. Décă jocu era în optŭ, atuncĭ orĭ care ar fi atinsŭ pila trebuia totdéuna ca amêndouĕ părechile sĕ bată beţele, şi când scotea o păreche era scósă şi cealaltă încâtŭ cei de afară intra toţĭ în lăuntru şi cei din lăuntru eşia afară. „De scosŭ" se scotea în douĕ chipurĭ: îi scotea când unu din cei de afară prindea pila din bătute când o bătuse unu din cei din gaură şi până nu „mânca pămêntŭ", orĭ îi scotea mai desŭ când le punea pila în gropcena, în care îşĭ ţinea călcâiu, când se ducea sĕ bată. Jocu se urma aşa, că după ce da la unu sĕ bată pila şi bătea beţele, apoi da la altu şi apoi la altu şi aşa mai departe şi cei de afară trebuia sĕ alerge după pilă şi sĕ lĭ-o dea sĕ o bată. Mai era obiceiu că décă cineva bătea pila pe susŭ, de se oprea pe vr'unŭ coperişŭ de casă orĭ aşa ceva, atuncĭ eră se dicea că e „us" şi îi scotea afară din gaură. (Va urma.)

*) Lambrior: de-a mijia, sĕu de-a amijitulu.

*) Comp. Lambrior: Ţiculŭ.

Nr. 5539 ex 1888.

CONCURS.

La spitalulŭ civilŭ din locŭ cu începerea provĕḑutŭ dela 1 Iulie a. c. cu dreptulŭ de publicitate. suntŭ de a se ocupa pentru durata unui servițiu de probă de unŭ anŭ următórele posturĭ:

Postul unui administratorŭ împreunatŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 600 fl., locuință în spitalulŭ civilŭ și 20 metri cubicĭ lemnŭ de fagŭ;

postulŭ unui controlorŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 500 fl. și 150 fl. banĭ de locuință.

Competenții pentru unulŭ din aceste posturĭ au sĕ-șĭ aștearnă la subscrisulŭ magistratŭ. celŭ multŭ pănă în 15 Iunie a. c. 12 óre. înainte de prâḑŭ. petițiunile provĕḑute cu documentele. că cunoscŭ în vorbire și în scrisŭ cele 3 limbĭ ale patrieĭ. că suntŭ exerciațĭ în specialitatea de comptabilitate și că suntŭ în stare a depune o cauțiune egală salariului de unŭ anŭ.

Brașovŭ. 1 Iunie 1888.

11—3.1 **Magistratulŭ orășenescŭ.**

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute sera.

Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută dimineța.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după ameḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de ameḑĭ.

Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după ameḑĭ.

Câștigŭ sigurŭ!

Fie-care omŭ activŭ póte *fără capitalŭ sĕ'șĭ câștige ḑilnicŭ 5 pănă la 10 fl.* pe cale reală și onestă prin primirea unei *representații lucrative.* Și ca *ocupația secundară potrivită pentru oricine. Agențĭ* cu *provisionŭ mare* se instaleză în *tóte orașele* și *comunele* monarchiei. Oferte suntŭ a se adresa: *Kaufm. Kanzlei* **„La Confidentia"** în Budapest.

40.3—3

Câștigŭ lateralŭ de 10 fl. pe ḑi

fără capitalŭ și fără risicŭ prin venḑarea de losurĭ plătibile în rate în sensulŭ articulului de lege XXXI din 1883.

Oferte primesce

Societatea de schimbŭ din Budapesta

Adler & Comp., Budapest.

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tracteză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de $2^1/_2$—$3^1/_2$ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoților mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între acéstia mulțime de predice pre dumineci, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cui cere.

☞ A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU" în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania. ☜

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărți din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute pănă acum — avêndŭ și o notiță istorică la fiă-care serbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina Românieĭ. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrosa seu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învețămentulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ. întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta. pentru aceea ilŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ compositiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de cătră preoți, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Bros. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.